

Силабус курсу Страхування

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань: 23 Соціальна робота
Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 2 Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

доктор філософії Гузела Ірина Анатоліївна

Контактна інформація i.huzela@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Страхування» спрямована на формування у студентів знань, навичок та вмінь, які дозволять фахівцям у сфері страхового ринку розуміти проблеми і практику організації страхової справи та надання страхових послуг. Метою вивчення дисципліни «Страхування» є формування у студентів теоретичних знань, сучасного конструктивного мислення та вироблення практичних навичок щодо: застосування організаційних, правових, економічних та фінансових механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб в разі настання ризикових ситуацій; аналізу організаційно-правового та інституційного середовища функціонування страхового ринку; укладання страхових договорів у різних галузях страхування, за різними формами і видами страхування, співстрахування та перестрахування; визначення доходів, витрат та фінансових результатів діяльності страхових компаній, освоєння діючої практики оподаткування результатів їхньої діяльності; розрахунку основних показників фінансової стійкості страховиків.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Сутність, принципи і роль страхування	Знати термінологію з теорії страхування, уміти пояснити сутність страхування та необхідність страхового захисту суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами та визначати завдання, функції і принципи страхування	Тести, питання
2 / 2	2. Класифікація страхування	Розуміти підходи щодо класифікації страхування за різними ознаками та уміти застосовувати на практиці класифікацію страхування за галузями, формами та видами страхування	Тести, питання

2 / 2	3. Страхові ризики та їх оцінка	Вміти пояснити сутність ризику, враховуючи його основні характеристики та застосовувати на практиці алгоритм оцінки ризику і визначення доцільності його страхування	Тести, питання
4 / 4	4. Страховий ринок	Розуміти сутність і зміст страхового ринку та розрізняти його види та елементи, суб'єкти, об'єкти та вміти на практиці застосовувати навички щодо порядку підготовки та укладання різного виду страхових договорів	Тести, питання
2 / 2	5. Страхова організація	Розуміти порядок створення, функціонування і ліквідації страхових компаній та вирізняти існуючі організаційні форми страховиків, уміти на практиці застосовувати навички щодо формування фінансових, матеріальних, трудових ресурсів страховика	Тести, питання, ситуаційні завдання
2 / 2	6. Державне регулювання страхової діяльності	Розуміти сутність та значення державного регулювання страхової діяльності та уміти на практиці застосовувати знання правових засад організації та проведення такої діяльності, функціонування органів регулювання і нагляду за страховою діяльністю в Україні	Тести, питання, ситуаційні завдання
4 / 4	7. Особисте страхування	Розуміти сутність та розрізняти ризикові та нагромаджувальні види особистого страхування, уміти застосовувати на практиці принципи організації та проведення обов'язкового медичного страхування і особливостей здійснення добровільного медичного страхування	Тести, питання, задачі
2 / 2	8. Страхування майна	Розуміти особливості проведення страхування майна фізичних і юридичних осіб та уміти на практиці застосовувати навички щодо розрахунку страхових платежів і страхових виплат, формування страхових тарифів у страхуванні майна	Тести, питання, задачі
4 / 4	9. Страхування відповідальності	Розуміти організаційну схему та економічний механізм страхування відповідальності та вміти застосовувати практичні навички щодо страхових ризиків, страхових платежів, страхових виплат та страхових тарифів у розрізі різних видів страхування відповідальності	Тести, питання, задачі
2 / 2	10. Співстрахування та перестраховування	Розуміти сутність та значення співстрахування і перестраховування та вміти застосовувати на практиці методи і форми проведення перестраховувальних операцій	Тести, питання

2/2	11. Доходи, витрати і фінансові результати страховика	Розуміти сутність, зміст та джерела формування усіх видів доходів страховика, склад та економічний зміст його витрат та застосовувати на практиці навички щодо визначення фінансових результатів, характеристики системи оподаткування та розрахунку чистого прибутку страховика	Тести, питання, задачі
2/2	12. Фінансова надійність страховика	Розуміти економічний зміст та значення фінансової надійності страховика, вміння на практиці застосовувати навички щодо порядку визначення її основних показників	Тести, питання, задачі

Рекомендовані джерела інформації

1. Агрес О. Інноваційний розвиток страхової діяльності як один із методів зростання її ефективності. *Аграрна економіка*. 2022. Т. 15, № 1-2. С. 26-34.
2. Артюх Т. М. Страхування життя в умовах сучасного страхового ринку України. *Фінанси, облік і аудит*. 2011. Вип. 18. С. 9-15.
3. Баранов А. Л., Баранова О. В. Деякі особливості державного регулювання страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. № 7. С. 95-114.
4. Березька К., Кнейслер О., Спасів Н., Кулина Г. Інформаційна технологія прогнозування фінансових результатів страхових компаній. *Ukrainian Journal of Information Technology*. 2021. Vol. 3. No 2. P. 87-93.
5. Братюк В. П. Сучасний стан страхового ринку в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Вип. 12. С. 37-45. URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.12.5>.
6. Гузела І. Моделювання сценаріїв оподаткування результатів діяльності страховиків України. *Світ фінансів*. 2021. № 3 (68). С. 101-114.
7. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
8. Заволока Ю. М., Єфременко А. Г., Малашенко Ю. А. Особливості функціонування страхового ринку України в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 102–106.
9. Качула С., Лисяк Л., Ляшевський Я. Аналіз формування доходу і розподілу прибутку страхових компаній (на прикладі АК «Страхова група «ТАС»). *Агросвіт*. 2021. № 1-2. С. 12-19.
10. Кисільова І., Величко А. Оцінка фінансової надійності страхової організації. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/471/453>.
11. Климук Н. Я. Особливості медичного страхування в Україні у сучасних умовах. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2021. № 1. С. 55-60.
12. Кнейслер О., Спасів Н., Король С. Новелізаційні тенденції розвитку страхових компаній в Україні. *Світ фінансів*. 2021. № 2. С. 106-117.
13. Куцик П. О., Сороківський В. М., Кузьма Х. В. Статистичні підходи до оцінювання величини фінансових ресурсів страхових компаній. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2022. № 66. С. 5-9. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1072/1014>.
14. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
15. Олійник О.В., Нагаєва Г.О. Страхування: навч. посіб. Харків: Стильна типографія, 2020. 256 с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n10756>.
17. Попович Д. В., Біда М. С., Закорко К. К. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*. 2023. № 3 (115). С. 110-114. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5791/5666>.
18. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. Верховна Рада України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

19. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Мельник К. М. Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 5-12.

20. Ситник Н. С., Тишковець М. М. Фінансово-економічна безпека страхової компанії та її забезпечення. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-7>.

21. Сосновська О. О. Страхування : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

22. Страхування : навч. посіб. / Т. Є. Терещенко, Л. О. Заволока, О. Б. Пономарьова; Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

23. Татарин Н. Б., Підручняк К. П. Особливості фінансової діяльності страхових компаній в Україні. Молодий вчений. 2022. № 5 (105). С. 30-35. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4771>.

24. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування : навч. посібник. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

25. Шкурко В. Сектор перестрахування у фінансовій системі.

26. Aleskerova Yu., Rachok V. Analysis of the insurance company's financial status assessment. The scientific heritage. 2020. № 43. С. 3-11.

27. Balasubramanian R., Libarikian A., McElhane D. (2021). Insurance 2030 – the impact of AI on the future of insurance. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurance-2030-the-impact-of-ai-on-the-future-of-insurance>.
<http://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/485/421>.

28. Insurance 2025 Reducing risk in an uncertain future. URL: https://espas.secure.europarl.europa.eu/orbis/sites/default/files/generated/document/en/gbe_03821usen-01_GBE03821USEN.pdf.

29. Kuzieva N. R., Ashurova N. B., Ollokulova F. M. (2020). Business processes in the insurance system and their features. International Journal of Advanced Science and Technology. Vol 29. № 7. pp. 7908-7913. URL: <https://tsue.scienceweb.uz/index.php/archive/article/view/2888/2015>.

30. World insurance market developments in 5 charts. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03/5-charts-wold-insurance-2023.html>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Страхування» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 (Теми 1-6)	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2 (Теми 7-12)	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (Теми 1-6)	1. Тестові завдання (5 тестів по 4 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Теоретичне питання – макс. 40 балів. 3. Задача – макс. 40 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (Теми 7-12)	1. Тестові завдання (5 тестів по 4 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Теоретичне питання – макс. 40 балів. 3. Задача – макс. 40 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань на тренінгу	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за самостійну роботу

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)